

ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΠΑΙΔΕΙΑ ΘΕΛΟΥΜΕ;

τοῦ Πρωτ. π. Βασιλείου Ε. Βολουδάκη

Τί εἶδους Παιδεία θέλουμε ἄραγε;
Στό ἄκουσμα τῆς λέξεως «Παιδεία» ὁ νοῦς τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων τρέχει στά μαθητικά χρόνια καί στίς πολυετείς σχολικές καί πανεπιστημιακές σπουδές.

Ἔτσι, ἐκεῖνοι πού ἔχουν ἀφήσει πίσω τους τή μαθητική καί τή φοιτητική ἡλικία κατά κανόνα δέν ἀσχολοῦνται πλέον μέ τό θέμα, παρεκτός καί ἂν ἔχουν παιδιά πού σπουδάζουν, ὅποτε ἐνδιαφέρονται, σχεδόν ἀποκλειστικά, γιά τά χρήματα πού εἶναι ὑποχρεωμένοι νά πληρώνουν, ἕως ὅτου τά παιδιά τους ἀποκτήσουν τό πολυπόθητο εἰσιτήριο γιά τό Πανεπιστήμιο!

Ἡ γενικευμένη ἀδιαφορία τῶν πολιτῶν γιά τήν Παιδεία ὀφείλεται ἐν πολλοῖς καί στούς ἀκαδημαϊκοὺς διδασκάλους, οἱ ὅποιοι, ἐνῶ καλοῦνται ἀπό τούς ἐκάστοτε κυβερνῶντες νά ἀποφανθοῦν ὡς «Συμβούλιο σοφῶν»(!) γιά τό κατά πῶς πρέπει νά ὀργανωθῇ ἡ Ἐθνική μας Παιδεία, ἀντί νά πυροδοτήσουν μιά σειρά ἐρωτημάτων πού θά ὀδηγήσουν στή διερεύνηση τῆς καρδιάς τοῦ προβλήματος, προτάσσουν τά μαθησιακά θέματα καί ἐξαντλοῦνται στό ἀνακάτεμα τῆς διδακτέας ὕλης, στήν ὑπόδειξη νέων διδακτικῶν βιβλίων —τό ἴδιο ἢ καί περισσότερο προβληματικῶν ἀπό τά προηγούμενα— καί στήν ἀναγωγή τοῦ ἀσύλου τῶν ἐκπαιδευτηρίων σέ μεῖζον καί πρωταρχικό θέμα, ἀπολύτως ἀπαραίτητου γιά μιά σωστή καί βαθειά ἐκπαίδευση, ἐνῶ στήν οὐ-

σία τό «ἄσυλο» εἶναι προσβολή γιά τή δημοκρατία, ἀφοῦ ἡ ὕπαρξή του ὑπονοεῖ ὅτι ὁ ἐλεύθερος λόγος διώκεται στήν πατρίδα μας!

Δέν ἀκούσαμε ποτέ ἀπό τίς “σοφές αὐτές κεφαλές” ὅτι Παιδεία δέν εἶναι μόνο τό Σχολεῖο καί ὅτι δέν περιορίζεται οὔτε ἐξαντλεῖται στά σπουδαστήρια, ἀλλά ἀφορᾶ σέ ὅλες τίς ἀνθρώπινες δραστηριότητες καί εἶναι, τελικά, ἡ Παιδεία αὐτή πού προσδιορίζει τό εἶδος τοῦ ἀνθρώπου πού θέλουμε νά ἀναδείξουμε.

Δέν ἀκούσαμε ποτέ ὅτι Παιδεία εἶναι ἡ ἀγωγή πού πρέπει νά λαμβάνουν οἱ μικρότεροι ἀπό τούς μεγαλύτερους καί, συνεπῶς, αὐτή δέν πρέπει νά ἀρχίζει ἀπό τό νηπιαγωγεῖο ἀλλά ἀπό τούς παπποῦδες καί τίς γιαγιάδες, ἀφοῦ τό ἐπαινετό παράδειγμα εἶναι ἐκεῖνο πού κυρίως συντελεῖ στό νά καρποφορῇ ἡ ἀγωγή, πράγμα πού ἐπαληθεύει καί ἡ ὁμολογία τοῦ ἐκφραστοῦ τοῦ μηδενιστικοῦ νεοαθεΐσμου τῆς Δύσεως, Γάλλου φιλοσόφου Jean Paul Sarte: « Ὁδηγήθηκα στήν ἀπιστία, ὄχι ἀπό τήν σύγκρουση τῶν δογμάτων, ἀλλά ἀπό τήν ἀδιαφορία τοῦ παπποῦ μου καί τῆς γιαγιάς μου» («Οἱ λέξεις»)!

Δέν ἀκούσαμε ποτέ νά εἰποῦν οἱ «σοφοί» ὅτι δέν μπορεῖ νά ὑπάρξῃ Παιδεία ὅταν τό περιβάλλον –ἔμφυχο καί ἄφυχο– δέν ἐμπνέει σεβασμό καί εὐταξία, οὔτε ἀκούσαμε νά μᾶς λένε πῶς ἡ γενικευμένη καί χρυσοπληρωμένη τηλεοπτική ἀλητεία, ὄχι μόνο ἔχει ἀκυρώσει τίς ὅποιες προσπάθειες γιά σωστή ἀγωγή τῶν νεωτέρων, ἀλλά, ἔχει κατεβάσει καί τό ἐπίπεδο τῶν ὑποτιθεμένων φυλάκων τῆς Παιδείας, δηλαδή τῶν πολιτευομένων, ὥστε κατά καιρούς νά ἀκούγονται ἀπό ἐπίσημα χεῖλη ἀπίστευτες φράσεις, ὅπως ἡ ἀνατριχιαστική ὅτι «τά μπουζουξίδικα εἶναι πολιτιστικά κέντρα»!

Ἄφοῦ, λοιπόν, οἱ θεωρούμενοι σοφοί τοῦ αἰῶνος τούτου δέν ἀποφασίζουν νά ἀνοίξουν μιά εἰς βάθος συζήτηση ὥστε νά καταδειχθοῦν οἱ πραγματικές διαστάσεις τῆς Παιδείας ἀλλά καί οἱ βαθύτερες πληγές της, θά ἐπιχειρήσουμε ἐμεῖς οἱ ἄσοφοι αὐτό τό τόλμημα, γιατί ἡ Πατρίδα μας δέν ἔχει ἄλλα περιθώρια ἀναμονῆς, ἀλλά κατεπείγουσα ἀνάγκη εἰσαγωγῆς της στήν πνευματική « Ἐντατική» καί «οὐκ ἔχει τόν βοθηοῦντα».

Σάν «ἄσοφοι» κατά κόσμον, δέν ἔχουμε νά ἐπιδείξουμε «στροφάς λόγων», οὔτε θά ἐπιχειρήσουμε νά ἐμπλακοῦμε σέ λύσεις παραπλανητικῶν αἰνιγμάτων. Θά ἀφήσουμε μόνο νά ἐκφρασθῇ ἡ «λογική» μας, γιατί ἡ ἀνεπηρέαστη ἀπό «τά στοιχεῖα τοῦ κόσμου»

λογική, είναι, όχι μόνο η βάση για την επίλυση των επιγείων προβλημάτων, αλλά και η προϋπόθεση της θεολογίας.

* * *

Γιά να βάλουμε θεμέλια στη συζήτησή μας πρέπει οι ένστάσεις μας να φθάσουν βαθειά, μέχρι τις προθέσεις, τις σκοπιμότητες αλλά και την απραξία, την ανοχή, τη δειλία και την ευθύνη που έχουμε όλοι και, κυρίως, εκείνοι που τάχθηκαν να ρυθμίζουν, να κατευθύνουν και να παρακολουθούν την Ἀγωγή, δηλαδή την Παιδεία του λαού μας.

Όλα αυτά θα αναδυθούν πιο γρήγορα στην επιφάνεια αν σπεύσουμε να μεταθέσουμε το κέντρο βάρους του θέματός μας από την έννοια «Παιδεία» στην οντότητα «Ἄνθρωπος» και, με την αντικατάσταση των λέξεων αυτών στο θεματικό ἐρώτημα της Εἰσηγήσεώς μας, να διερωτηθοῦμε: **Ἀλήθεια, τί εἶδους ἄνθρωπο θέλουμε να αναδείξουμε μέσα από τὰ ἄλλοπρόσαλλα καὶ ἄλληλοσυγκρουόμενα Προγράμματα καὶ τὰ σχέδιά μας γιὰ τὴν Παιδεία; Ποιό “μοντέλο” ἀνθρώπου ἔχουμε ἐπιλέξει, ἀφοῦ, ὅπως ὅλα δείχνουν, ἀπορρίψαμε, τελικά, τὸν Χριστό; Ἀπό ποιόν πήραμε τὴν ἄδεια γι’ αὐτὴν τὴν αντικατάσταση τοῦ Χριστοῦ μὲ ἓνα ὁποιοδήποτε ἄλλο “μοντέλο” καὶ, μὲ ποιά “φόντα” φιλοδοξοῦμε νὰ συναγωνισθοῦμε καὶ νὰ ξεπεράσουμε μὲ τίς ιδέες μας Αὐτόν που ἐξύψωσε τόσο πολὺ τὸν ἄνθρωπο ὥστε τὸν ἔκαμε «κατὰ χάριν Θεοῦ»; Ποιόν χαρακτήρα καὶ ποιά συμπεριφορὰ θεωροῦμε ἀντάξια τοῦ ἀνθρώπου; Ποιὸς εἶναι τὸ πρότυπό μας; Ποιὸς ἄνθρωπος θὰ γίνῃ τὴν Παιδείας μας ἢ μᾶλλον, ποιὸς ἄνθρωπος θὰ γίνῃ Παιδεία μας; Ἢ μήπως δὲν εἶναι Παιδεία ἢ προβολὴ τῆς τελειότητος ἀλλὰ ἢ προβολὴ τῆς σχετικότητος καὶ τοῦ κούφιου ἐντυπωσιασμοῦ;**

Αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα ζητοῦν ἐπίμονα ἀπάντηση γιατί τὸ περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐρώτημα, που θέτουν, εἶναι καὶ τὸ κρισιμώτερο γιὰ τὸ θέμα μας, ἀφοῦ ὅλοι, νομίζω, συμφωνοῦμε, πὼς **Παιδεία σημαίνει ἄνθρωπος**, καὶ ὅτι ἡ Παιδεία «διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο» καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὴν Παιδεία.

Καὶ ὅμως! Παρὰ τὴν κρισιμότητα τοῦ ἐρωτήματος, ὄχι μόνο δὲν τὸ προτάσσουμε ἀλλὰ καὶ τὸ ἔχουμε ἐντελῶς ξεχάσει, γιὰ νὰ δικαιωθῇ ὁ σοφὸς θεολόγος που ἔγραψε ὅτι «**ἡ αἰτία που δὲν**

ἔχουμε ἀπαντήσεις στά καίρια προβλήματα μας εἶναι ὅτι ξεχάσαμε τά ἐρωτήματα»!

Ἡ Ἐκκλησία δέν μᾶς μιμεῖται στή λήθη, ἀλλά ἀπό τά πρῶτα χριστιανικά χρόνια ἔθετε τό ἐρώτημα «ἄνθρωπος» σάν ἀπάντηση πρὸς ὅλους ἐκείνους πού, ἐπηρεασμένοι ἀπό τήν ἐπηρμένη φιλοσοφία ἔβλεπαν τήν πίστη στόν Θεό σάν μιά ἰδεολογία, ἄσχετη μέ τήν δημόσια ζωή τῶν ἀνθρώπων, ἄσχετη καί ἀνεξάρτητη ἀπό τήν προσωπική τους ζωή καί, βεβαίως, ἐντελῶς ἄσχετη μέ τήν Ἄγωγή καί τήν Παιδεία τους.

Ἐτσι, ὅταν κάποιος φιλόσοφος πῆγε νά πειράξῃ ἕναν χριστιανό ἀπολογητή, λέγοντάς του «δεῖξον μοι τόν Θεόν σου», ἔλαβε ἀμέσως τήν ἀπάντηση· «**δεῖξον μοι τόν ἄνθρωπόν σου καὶ γὰρ σοὶ δεῖξω τόν Θεόν μου**»! Μέ τήν ἀπάντηση αὐτή τόν ἀνάγκασε νά ἀναλογισθῇ τό ἦθος τοῦ ἀνθρώπου πού διαμορφώνεται μέ τήν πίστη στόν κάθε ὑποτιθέμενο Θεό καί τοῦ ἐσήμανε ταυτόχρονα καί τήν εἰδοποιό διαφορά μεταξύ τῶν θεῶν-ἰδεολογία καί τοῦ Θεοῦ- Αἰώνια Ζωή. Τοῦ ἐσήμανε τό χάσμα μεταξύ τῆς στοχαστικῆς χοϊκῆς θρησκευτικότητας, πού δημιουργεῖ –στήν καλύτερη περίπτωση– «ἄσφους φιλοσόφους» καί τῆς οὐρανοήθους πνευματικῆς ζωῆς, πού ἀναδεικνύει ἀγίους.

Οἱ ἄνθρωποι, ὅμως, τοῦ κόσμου ἀδυνατοῦν νά ἀξιολογήσουν αὐτή τήν εἰδοποιό διαφορά γιατί δέν ἀσχολοῦνται μέ τήν πραγματικότητα ἀλλά μέ τήν ἰδεολογία. Ἀσχολοῦνται μέ αὐτό πού ἔχουν σάν ἐπιδίωξή τους καί ἀδιαφοροῦν γιά τίς ὀλέθριες ἐπιπτώσεις πού ἔχουν οἱ θεωρίες τους στή ζωή τῶν ἀνθρώπων καί στή διαμόρφωση τοῦ ἦθους τους, γιατί, κατά βάθος, δέν ἐνδιαφέρονται γιά τόν ἄνθρωπο, ἀλλά γιά τήν ἰδεολογία περί ...φροντίδος τοῦ ἀνθρώπου!... Πῶς ἄλλωστε, εἶναι δυνατόν νά ἐνδιαφερθῇ κανεῖς πραγματικά καί ἐγκάρδια γιά τούς ἀνθρώπους χωρίς τή σχέση μέ Αὐτόν, πού εἶναι «**Ὁ μόνος Φιλάνθρωπος**»;

Μάταια προσπαθεῖ ἡ ἱστορία νά βοηθήσῃ στήν ἀλλαγὴ τοῦ τρόπου σκέψεώς μας. Καταγράφει μέ ἀκρίβεια τίς ὀλέθριες ἐπιπτώσεις τῶν διαφόρων ἰδεολογιῶν στήν παγκόσμια ζωή. Φέρνει πολύ κοντά τόν φακό της σέ πρόσωπα καί γεγονότα καί ἀναπαριστᾷ ἀνάγλυφα τά ἀδιέξοδα καί τήν ἀπόγνωση τῶν ἀνθρώπων πού ἀκολουθοῦν τούς κατά καιρούς «πονηροὺς ἀνθρώπους καί γόητες», πού, ἀφήνοντας πίσω τους ἀναρίθμητα θύματα, ἀπογοητεύουν!

Στήν παιδαγωγική προσπάθεια τῆς ἱστορίας ἀντιδροῦν μέ ἀκύρωση καί διαστροφή τῆς ἱστορίας. Ἄλλοιώνουν τά ἱστορικά γεγονότα, δηλαδή τήν πραγματικότητα, γιά νά ἐμποδίσουν τοὺς ἀνθρώπους νά ἀντιληφθοῦν τόν κίνδυνο πού διατρέχουν ἂν ἀκολουθήσουν τίς ὁδηγίες τοῦ κάθε αὐτοσχέδιου ἀμοραλιστή.

Τοὺς ποτίζουν μέ ψυχοναρκωτικά καί τοὺς βρωμίζουν τόν ἐγκέφαλο μέ ἀσύστολες συκοφαντίες κατά τῆς **Παιδαγωγικῆς τοῦ Θεοῦ**, μέ τήν ὁποίαν, **αὐτήν καί μόνην**, ἔμεινε τό Γένος μας ὄρθιο 2.000 χρόνια!

Διαθέτουν σέ τηλεοπτικές ἐργολαβίες ἀπίστευτα ποσά, σέ χρόνια πού, ὑποτίθεται, πῶς ἡ πατρίδα μας ἔχει μεγάλο οἰκονομικό πρόβλημα, γιά νά διαμορφώσουν ἀνθρώπους τοῦ “πρωϊνοῦ” καί τοῦ “βραδινοῦ καφέ”, τῆς μεσημεριανῆς χυδαίας φτήνιας καί τῆς μεταμεσονύκτιας ἀποκτηνώσεως.

Τό “ῥαῖο” εἶναι πῶς οἱ ἀνθρώποι τοῦ κόσμου, πού πολιτεύονται μετά τόν Καποδίστρια καί μέχρι σήμερα, ἐνῶ διαφεντεύουν κατ’ ἀποκλειστικότητα τήν προπαγάνδα καί κατευθύνουν τό πατρονάρισμα τοῦ λαοῦ μέ τά Μ.Μ.Ε., ζητοῦν καί τά “ρέστα”, λέγοντάς μας πῶς τοὺς συκοφαντοῦμε ὅταν τοὺς λέμε πῶς παραχαράσσουν καί ἀλλοιώνουν τήν ἱστορική πραγματικότητα γιά νά παραπληροφορήσουν καί νά παραπλανήσουν τοὺς ἀνθρώπους. Διαρρηγνύουν δέ ὑποκριτικά τά ἱμάτιά τους, ὅταν μέ στοιχεῖα τοὺς ἀποδεικνύουμε ὅτι κυρίως μέ τήν τηλεόραση χειραγωγοῦν τόν λαό καί τόν διαμορφώνουν σταδιακά ἀπό ἄνθρωπο σέ πίθηκο, μέ ὅλα τά χαρακτηριστικά τοῦ πιθήκου καί ἰδίως μέ τόν ἀλόγιστο μιμητισμό καί τήν ἠθική του.

Εἶναι χαρακτηριστικά καί βεβαιωτικά τῶν λόγων μου αὐτά πού εἶπε σέ πρόσφατη συνέντευξή του ἓνας μεγαλοεργολάβος τοῦ τηλεοπτικοῦ ἀμοραλισμοῦ. Στό ἐρώτημα: –« Ἐχετε κερδίσει τό μεγαλύτερο ποσοστό τῶν νεανικῶν κοινῶν. Μέ τό χέρι στήν καρδιά, θέλω νά μοῦ πεῖτε: πιστεύετε πῶς διαπαιδαγωγεῖτε ἢ παραπλανᾶτε τή νεολαία;», ἀπάντησε μέ θεατρική “ἀθωότητα”: –«**Οὔτε τή διαπαιδαγωγοῦμε οὔτε καί τήν παραπλανᾶμε, ἐγώ δέν πιστεύω ὅτι ἡ τηλεόραση ἔχει αὐτό τό ρόλο. Ἡ ἄποψή μου εἶναι ὅτι ἡ τηλεόραση εἶναι βασικά ψυχαγωγικό μέσο, δέν μπορεῖ νά λειτουργήσει πατερναλιστικά καί νά καθοδηγήσει τήν κοινωνία. Καί ἂν τό ἔκανε αὐτό θά ἦταν στρεβλό. Γιά φανταστεῖτε μιά κοι-**

νωνία νά εκπαιδεύεται καί νά καθοδηγεῖται ἀπό τήν τηλεόραση. Ἄλιμονό μας»!

Τί εἶδους, λοιπόν, Παιδεία ζητοῦμε, ὅταν δέν ἀγανακτοῦμε πού μᾶς ἐμπαίζουν κατάμουτρα μέ αὐτόν τόν κυνικό τρόπο, λές καί ὑπάρχει ἄλλος, ἐκτός ἀπό τήν τηλεόραση, πού “διδάσκει” ἐπί 24ώρου βάσεως σ’ αὐτόν τόν τόπο; Πῶς –ἀφοῦ δέν παίρνουμε εἶδηση γιά τό κακό πού μᾶς γίνεται– νά ζητήσουμε τό λόγο γιά τό ὅτι ἀπό ἀνθρώπους μᾶς μεταβάλλουν μέρα μέ τήν ἡμέρα σέ πιθήκους; Καί, ποιά Παιδεία μπορούμε νά διεκδικήσουμε γιά ἀνθρωποειδεῖς “πιθήκους”, ἀφοῦ ὁ ἀμοραλιστής “πιθηκάνθρωπος” μόνο τήν πανουργία ἀναγνωρίζει γιά Παιδεία του, δεδομένου ὅτι «**Παιδεία χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία ἐστὶ**» καί ὁ ἀνθρωποπίθηκος θεωρεῖ πιά στίς μέρες μας ἀρετή, μόνο τήν ἄλογη συμπεριφορά του;

Δέν ἀνησυχοῦμε γιά τό πῶς ἐξελίσσεται ὁ νεοέλληνας; Ἄραγε, δέν ἀνησυχοῦμε ἐπειδή μᾶς μεταβάλλουν σέ Εὐρωπαίους πιθήκους, σέ πιθήκους προοδευμένους, πού ἔμαθαν πιά νά ὑπερασπίζονται τή συμπεριφορά τους μέ τό μοναδικό ἐπιχείρημα ὅτι ὅλοι οἱ “πολιτισμένοι” ἔτσι ζοῦν, ἀφοῦ κατώρθωσαν νά ἐξαπλώσουν αὐτόν τόν τρόπο ζωῆς, σάν λοιμική νόσο σέ ὀλόκληρο τόν ταλαίπωρο πλανήτη μας; Ἡ δέν ἀνησυχοῦμε πλέον γιατί κι’ ἐμεῖς «**ἐπί καθέδρα λοιμῶν ἐκαθίσαμε**» καί πολύ καλά καί ἀναπαυτικά “θρονιαστήκαμε” στήν λοιμική καθέδρα;

Ἦρως, τόσο καλά βουλευτήκαμε σ’ αὐτήν τήν ψυχοφθόρα καθέδρα, πού ἡ λοιμική νόσος ἄγγιξε ἀκόμα καί τή θεολογία μας καί ἀλλοίωσε τά φρονήματα τῶν ἱερέων καί τῶν ἀρχιερέων μας καί δέν βλέπουν πουθενά κίνδυνο! Τά βλέπουν ὅλα ἀθῶα καί προοδευτικά!...

Δέν βλέπουν πουθενά πιθηκανθρώπους, οὔτε συσχετίζουν τή συντονισμένη προσπάθεια ὄλων τῶν Μ.Μ.Ε νά νεκραναστήσουν στίς μέρες μας τήν κονιορτοποιημένη ἀπό τή σύγχρονη ἐπιστήμη τῆς βιολογίας καί γενετικῆς μυθιστορηματική θεωρία τοῦ Δαρβίνου, περί τῆς τάχα ἐξελίξεως τῶν εἰδῶν, τήν ὁποία θεωρία ἀνατυπώνουν κατά χιλιάδες, μοιράζοντάς την δωρεάν μέ τίς ἐφημερίδες πού ἐλέγχουν τήν ἐξουσία! Μάλιστα, κάποιοι θεολόγοι εἶπαν καί ἔγραψαν πρόσφατα πῶς, ἡ θεωρία τοῦ Δαρβίνου δέν συγκρούεται καθόλου μέ τήν Ἁγία Γραφή!...

Ἄλλοι εἶπαν καί ἔγραψαν πῶς ὅλες οἱ θρησκείες εἶναι συνταγές

για την τελειοποίηση του ανθρώπου(!) και γι' αυτό πρέπει όλοι να συνεννοηθούμε και να συνεργασθούμε για να πετύχουμε την ...παγκόσμια ειρήνη! Μάταια κραυγάζει ο Ντοστογιέφσκυ, γράφοντας στο « Ημερολόγιο ενός συγγραφέα» ότι «ή σύγχρονη ειρήνη είναι παντού και πάντοτε πολύ πιο όληθρια απ' τον πόλεμο, σέ σημείο πού, τελικά, θά είναι ανήθικο να γίνεται κανένας πρωτεργάτης της. Τίποτα δέν θά ύπάρχη για να τό αγαπήσουμε, και τίποτα απολύτως πού να αξίζη να τό διατηρήσωμε»!

Έμεϊς, όμως, επιδιώκουμε να πρωτοστατήσουμε για μιά τέτοιου είδους ειρήνη σέ πείσμα και του Ντοστογιέφσκυ αλλά και αυτού του Ίδιου του Χριστού, του έπαρχιώτη, του φανατικού, πού είπε «μή νομίσητε ότι ήλθον βαλεϊν ειρήνην επί την γήν. Ούκ ήλθον βαλεϊν ειρήνην, αλλά μάχαιραν»!

Έμεϊς θά τά διορθώσουμε όλα! Έμεϊς θά οδηγήσουμε τον κόσμο στην τελειότητα! Τί κι' αν ο Χριστός ήταν Θεός; Ήταν, δέν είναι. Ήταν Θεός μέχρι να κάνη αλάθητο τον Εύρωπαϊο πιθηκάνθρωπο. Τώρα πιά ο Χριστός είναι ξεπερασμένος και Θεός είναι ο αλάθητος Εύρωπαϊος!

Τό “έπαρχιωτάκι”, ο άγιος Πρωτομάρτυρας Στέφανος, απέκάλεσε τούς Ίσραηλίτες «προδότες και φονείς» του Κυρίου της Δόξης. Τούς προσέβαλε, τούς μείωσε την προσωπικότητά τους! Έμεϊς θά τον διορθώσουμε κι' Αυτόν, γιατί σ' ένα “πολιτισμένο” κόσμο δέν μπορούμε να αφήνουμε τέτοιες “σκιές” να μās ντροπιάζουν στα μάτια ...“πολιτισμένων” ανθρώπων πού αίματοκυλίου τον κόσμο για τό καλό της ανθρωπότητας!

Έμεϊς ξεπλώναμε την ντροπή της Όρθοδοξίας από την ...αντιχριστιανική συμπεριφορά του άγιου Στεφάνου(!), γιατί ακολουθήσαμε τά βήματα και τό παράδειγμα του «έν Χριστώ» Μεγάλου αδελφού της Ρώμης(!) και πήγαμε και μεϊς, μέ τό κϋρος της Πατριαρχικής μας στολής στη Συναγωγή των Έβραίων της Αμερικής, στη σπηλιά «των φονευσάντων τούς προφήτας» και τον «Κύριον της Δόξης» και τούς είπαμε ότι είμαστε αδέλφια και ότι δέν μās χωρίζει τίποτε ούσιαστικό! Μέ άλλα λόγια, δέν “τρέχει τίποτα”, αρκει να τρέχη, από, όσο τό δυνατόν, περισσότερες πηγές, ο “πακτωλός”!

Ούτε συζήτηση να ποϋμε μιά κακή κουβέντα για τον Εύρωπαϊο αλάθητον της Ρώμης! Άδυνατούμε και να τραυλίσουμε πώς είναι

αίρετικός. Πῶς ἄλλωστε νά τοῦ τό ποῦμε αὐτό, ἀφοῦ εἶναι τόσο μοναδικός, ὥστε ἀπήλλαξε τόν Χριστό ἀπό τά ἐπί γῆς καθήκοντά Του καί τόν ἔκαμε ἀντιπρόσωπό του μόνο «ἐν οὐρανοῖς»;

* * *

Μέ ὅλα αὐτά πού συμβαίνουν ἀποδεικνύεται ὅτι δέν μπορούμε νά διαβάσουμε σωστά τήν ἱστορία καί γι' αὐτό, ὄχι μόνο δέν ὑπάρχει πνευματική πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητας –σύμφωνα μέ τίς προδιαγραφές τοῦ Οὐρανίου κατασκευαστοῦ τοῦ ἀνθρώπου– ἀλλά γίνεται συνεχῆς ἀνακύκλωση τῆς ἱστορίας ἐν «έτέρα μορφῇ».

Ὁ καλός ἀναγνώστης τῆς ἱστορίας καί σύγχρονος ἅγιος, π. Ἰουστίνος Πόποβιτς, μᾶς διδάσκει μέ ἀδιάσειστα στοιχεῖα ὅτι μέσα σέ ὅλα τά παγκόσμια γεγονότα κρύβεται ἡ πάλη τοῦ διαβόλου ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Ἡ πάλη τοῦ διαβόλου γιά νά κερδίση τόν ἄνθρωπο καί ἔπειτα νά τόν καταστρέψῃ.

Βασικό μέσο γιά νά κάνῃ ὁ διάβολος δικά του τόν ἄνθρωπο, μέ τή συγκατάθεση τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἡ Παιδεία, γι' αὐτό ἡ Παιδεία εἶναι πάντοτε τό ζητούμενο, γιατί ἡ Παιδεία εἶναι αὐτή πού διαμορφώνει ὀριστικά τό ἦθος κάθε ἀνθρώπου καί τοῦ κάθε λαοῦ.

Κοντολογίς, Παιδεία εἶναι ἡ ἐπιλογή τοῦ ἦθους τοῦ ἀνθρώπου πού θέλουμε νά ἀναδείξουμε μέ τήν ὅλη δομή τοῦ Κράτους, καί τό ἦθος αὐτό καθορίζεται ἀπό τά πιστεύματά μας, ἀπό τήν πίστη καί τόν Θεό πού ἀκολουθοῦμε ἢ ἀπό τήν ἀθεΐα πού πρεσβεύουμε. Μετά τήν Παιδεία ἔρχεται ἡ Ἐκπαίδευση. Ἔτσι, καταλαβαίνουμε πῶς δέν εἶναι συμπτωματικό ὅτι, ἀπό τῆς δολοφονίας τοῦ Καποδίστρια μέχρι καί σήμερα, δέν διορίσθηκε στήν Πατρίδα μας οὔτε ἓνας Ἵπουργός Παιδείας ἄνθρωπος ἀληθινά πιστός, πού νά θέτῃ ὡς πρότυπο τοῦ ἀνθρώπινου χαρακτῆρα καί μέτρο τῆς ἀλήθειας τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, τό Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Πολλές μάχες ἔχουν δοθεῖ ἀνά τούς αἰῶνες γιά τήν Παιδεία, γιά τήν διεκδίκηση τοῦ εἴδους τοῦ ἀνθρώπου πού θά ἐπικρατήσῃ. Μάχες στήν οὐσία ἴδιες, ἀλλά μέ διαφορετική ἔκφραση σέ κάθε ἐποχή, πράγμα πού ἀποδυναμώνει τό μήνυμά τους σέ μεταγενέστερες ἐποχές.

Μιά μάχη, ὅμως, κρίσιμη –γιατί μᾶς ἀφορᾷ ἄμεσα– πού ἔλκει μέν τήν καταγωγή της ἀπό τόν Ἄρειο, ἀλλά πῆρε συγκεκριμένη

μορφή από τον 19ο αιώνα και κορυφώνεται ακόμη, είναι η μάχη του διαβόλου με το προσωπείο της Ευρώπης, αυτή τη νέα μορφή του φιδιού του Παραδείσου με τις οδηγίες για ...πρόοδο!.. Είναι, άραγε, τυχαίο ότι ο Χριστός αποκαλεί τους πολεμίους του Ἄληθινου Θεού “φίδια” και “γεννήματα φιδιών”;

Σ’ αυτήν τη μάχη, τον 19ο αιώνα βρέθηκε πρωταγωνιστής (με την κυριολεξία της ή λέξη) ο Ντοστογιέφσκυ. Ὁ Ντοστογιέφσκυ πονάει την Ευρώπη και γι’ αυτό την καυτηριάζει με τον θερμοκαυστήρα της Ὁρθοδόξου πίστεως του λαού του, της Ρωσίας. Αυτό τό κάνει, αφού έχει εμπειρικά βεβαιωθεί ότι η Ἀλήθεια δέν προσδιορίζεται από καμιά ιδεολογία αλλά είναι Πρόσωπο. Τό Πρόσωπο του Χριστού.

Η εμπειρική βεβαίωσή του δέν έγινε άνώδυνα. Ἐγινε με «πολυώδυνα βάσανα» και πρόγευση θανάτου και γι’ αυτό του δωρήθηκε η αυτογνωσία και η γνώση της ανθρώπινης ψυχής.

Τόν πόθο του να γνωρίση τον έαυτό του και την ανθρώπινη ψυχή τον είχε από 18 ετών, όταν έγραφε στον άδελφό του Μιχαήλ: « Ὁ άνθρωπος είναι μυστήριο. Ἄν προσπαθήσης να τό έρμηνεύσεις στη διάρκεια όλης της ζωής σου, μήν πεις ότι έχασες τον καιρό σου. Ἐγώ ασχολοῦμαι με τό μυστήριο αυτό γιατί θέλω να είμαι άνθρωπος»! (Γράμμα από τό 1839). Αύτά τά λόγια τά έπαναλαμβάνει μέσα από ένα ήρωά του στον « Ἐφηβο»: «Γίνε άνθρωπος· αυτό είναι που προέχει πάνω άπ’ όλα» (χειρόγραφο ύλικό από τον “Ἐφηβο”).

Αυτή η προτροπή «γίνε άνθρωπος» είναι ο πόθος για την Παιδεία. Είναι προτροπή Παιδείας, είναι προτροπή έξόδου από τά άδιέξοδα του μηδενισμού, τον όποιο βίωσε με άπόλυτο τρόπο ο Ντοστογιέφσκυ και τον ξεπέρασε με τό να γκρεμίση την αλήθεια-είδωλο και να την αντικαταστήση με τό Πρόσωπο Ἐκείνου που είναι η Μόνη Ἀλήθεια.

Ὁ Ντοστογιέφσκυ έδειξε με σαφήνεια ότι ο άνθρωπος δέν έχει πολλές έπιλογές. Ὅχι γιατί δέν είναι ατεξούσιος αλλά γιατί η Ἀλήθεια του ανθρώπου είναι μία. Τό να γίνη ο άνθρωπος αληθινός γίνεται μόνο με ένα τρόπο, όχι με πολλούς. Γίνεται με τό να άποκτήση τό ήθος Αύτου που τον έπλασε, τό ήθος του Χριστού, του μόνου Τελείου Θεού και Τελείου Ἀνθρώπου. Οί πολλές έπιλογές είναι άπόδειξη άπουσίας της Ἀλήθειας, γιατί οί

πολλές επιλογές σημαίνουν τροπή, πολλές αλλαγές και οί αλλαγές είναι απόδειξη άτελειας και αίτια της φθοράς.

Ο Ντοστογιέφσκυ απέδειξε στον Δυτικό κόσμο ότι οί “έκδοχές” για την πορεία της ανθρωπότητας είναι μόνο δύο. Γι’ αυτό γράφει στο ύλικό του βιβλίου του «Δαιμονισμένοι» –όπως έπισημαίνει ο Έπίσκοπος Άθανάσιος Γιέβτιτς– ότι «για τούς ανθρώπους ή σωτηρία είναι ο Εύαγγελικός Θεάνθρωπος ή άλλως, θά έπρεπε νά κάψουμε τό Σύμπαν»!

Αυτή ή προφητική ρήση του Ντοστογιέφσκυ γίνεται σήμερα πραγματικότητα και στην πατρίδα μας. Καίγεται τό σύμπαν! Νέοι και μεγαλύτεροι, κυρίως, όμως, νέοι καταστρέφουν και καίνε τά πάντα. Είναι λογική συνέπεια της απουσίας του Θεού Λόγου, ή αλογία, ή παραφροσύνη, ή απόγνωση, ή καταστροφή!

Γιά τίς συνέπειες αυτές είχε προειδοποιήσει ο Ντοστογιέφσκυ και μέ άλλα πολλά λόγια του, και, κυρίως, μέ τή φράση του «**“Αν δέν υπήρχε ο Θεός, θά έπιτρέπονταν τά πάντα”**»!

Η Εύρώπη, όμως, όχι μόνο δέν αποδέχθηκε τό μήνυμα, αλλά μέ μανία αυτοκαταστροφής απάντησε στον Ντοστογιέφσκυ μέ τό στόμα του Sartre: «**Ο Ντοστογιέφσκυ έχει γράψει πώς “αν δέν υπήρχε ο Θεός, θά έπιτρέπονταν τά πάντα”**». Έδω βρίσκεται ή άφειτηρία του ύπαρξισμού μας. Πράγματι, τά πάντα έπιτρέπονται άφου δέν ύπάρχει Θεός»!

Ή Δύση επέλεξε την δεύτερη έκδοχή, άφου άπέρριψε τον «Εύαγγελικόν Θεάνθρωπον». Φρόντισε, ώστόσο, νά αποκρύψει από τούς ανθρώπους την καταστροφική συνέπεια της επιλογής της και επέλεξε ένα νέο μύθο, τον μύθο του ούμανισμού! Τόν μηδενισμό –αυτόν συνεπάγεται ή άρνηση του Θεού– τόν έβάπτισε ύπαρξισμό και τόν ύπαρξισμό, άνθρωπισμό!

Ο μύθος του “άνθρωπισμού” είναι ένα κατασκευάσμα του Sartre για νά απαλύνη τίς συνέπειες της επιλογής του νά άρνηθ ή την ύπαρξη του Θεού. Του κλείνει στρουθοκαμηλικά τά μάτια για νά νομίζει ότι θά αποφύγη την επικείμενη εξέλιξη, πού είναι τό νά «**καή τό Σύμπαν**» και ταυτόχρονα, παρουσιάζει στο άγελαίο πλήθος, εύπαράδεκτη και άκίνδυνη τή θεωρία του, άφου έτσι, μέ γεμάτα λαγνεία τά μάτια της ψυχής του ο Εύρωπαϊος άνθρωπος, άπορρίπτει μέ εύκολία τόν Θεό για νά κάνη έλεύθερα τά πάντα, πού τώρα πιά, χωρίς τόν Θεό, έπιτρέπονται!

Ὁ Εὐρωπαῖος ἄνθρωπος ἀγκάλιασε τὴν ἰδέα τοῦ ὑπαρξισμοῦ καὶ τὴν ἔκανε πρακτικὴ του γιατί τὸν βολεύει, ἀλλὰ δὲν λογάρισε σωστά, γιατί δὲν ἔκαμε τὸν κόπο νὰ μάθῃ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ, καί, γιὰ νὰ γίνῃ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καί γιὰ νὰ διαπιστώσῃ ὅτι εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο νὰ “παίξῃ” κανεὶς μὲ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ, ἀψηφῶντας τὶς ὁδηγίες τοῦ Δημιουργοῦ της.

Δὲν συλλογίσθηκε ὁ Εὐρωπαῖος ἄνθρωπος ὅτι ὁ παιδαγωγὸς πού διάλεξε, ὁ Sartre, δὲν εἶναι ὁ Ντοστογιέφσκυ, πού βασανίσθηκε ψυχοσωματικά, καὶ ἔμαθε, ἀλλὰ εἶναι ἓνα κλασσικὸ κακομαθημένο “βουτυρόπαιδο”, ἓνας “μπουρζουάς”, πού πάντοτε ἐπιλέγει νὰ περνᾷ καλά, κοροϊδεύοντας τὸν ἑαυτό του νὰ ξεπερνᾷ τὶς ὅποιες ἐνοχές του, πάλι μὲ καλοπέραση! Δὲν συλλογίσθηκε ὁ Εὐρωπαῖος ἄνθρωπος αὐτά, γιατί δὲν συνηθίζει νὰ σκέπτεται ἀλλὰ μόνο νὰ στοχάζεται, νὰ ἐπινοῇ καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ.

Ἔτσι, ἔκανε τὸν ἄθεο ὑπαρξισμό τρόπο ζωῆς του καὶ πρότυπο τῆς Παιδείας του. Ἐκανε πρότυπο ἀνθρώπου, τὸν ἐξωραϊσμένο μηδενιστὴ τοῦ Sartre, πού, ἐνῶ δὲν πιστεύει στὸν Θεό, δὲν καίει καὶ τὸ Σύμπαν!

Αὐτά οἱ Εὐρωπαῖοι «ἐλογίσαντο καὶ ἐπλανήθησαν». Ἄφοῦ λογάρισαν χωρὶς νὰ γνωρίζουν τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ καὶ τοὺς πνευματικὸς νόμους, λογάρισαν μόνο μὲ βάση τὰ “βουτυρόπαιδα” καὶ τοὺς “καλοπερασάκηδες” καὶ δὲν ὑπολόγισαν ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖνοι πού τραβοῦν στὰ ἄκρα τὸν μηδενισμό, ὅπως ἀκριβῶς τὸν ἔζησε καὶ τὸν περιέγραψε ὁ Ντοστογιέφσκυ: «Καίγοντας τὸ Σύμπαν»!

* * *

Θὰ εἶχαμε πολλὰ ἀκόμη νὰ εἰποῦμε γιὰ τὴν ψυχολογικὴ ἀτμόσφαιρα καὶ γενικὰ τὸ περιβάλλον τῆς Δύσεως, μέσα στό ὁποῖο διαμορφώνεται σταδιακὰ ὁ ἰδιότυπος Φρανγκενστάϊν, τὸ νέο εὐρωπαϊκὸ πρότυπο ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἤδη μακρηγόρησα. Ἐπρεπε, ὅμως, νὰ κάνουμε αὐτὴν τὴν ἀναδρομὴ, γιατί μᾶς ἀφορᾷ ἄμεσα, ἀφοῦ τὸ νέο μοντέλλο ἀνθρώπου, πού πασχίζουν νὰ μᾶς ἐπιβάλλουν οἱ ἰθύνοντες, κυρίως πολιτικοὶ ἀλλὰ καὶ ἐκκλησιαστικοί, εἶναι τὸ μοντέλλο τοῦ εὐρωπαϊοῦ ἀνθρώπου, πού περιγράψαμε. Τὸ μοντέλλο τοῦ ἀνθρώπου πού βγάζει τὸν Θεό ἀπὸ τὴ ζωὴ του καὶ ἀπὸ τὴ δημόσια ζωὴ καὶ κατόπιν περνᾷ θραύσματα(!)...

Προσπαθοῦν ὅλοι, ἐδῶ καί 200 χρόνια μετά τόν Καποδίστρια νά χαθῆ τό Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ἀπό τήν πατρίδα μας, ὅπως χάθηκε πρό αἰώνων στή Δύση. Προσπαθοῦν ὅλοι, μέ τή σύμπραξη ἥ, ἔστω, τήν ἀνοχή καί τήν ἀπραξία τῶν μεγαλοτίτλων τῆς Ἐκκλησίας!

Τί κι' ἂν μᾶς θυμίζη ὁ Ντοστογιέφσκυ ὅτι «**χαμένο στή Δύση τό Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, διαφυλάχθηκε μέ ὅλο τό φῶς τῆς καθαρότητός Του στήν Ὁρθοδοξία**»; Τί κι' ἂν μᾶς λύνη ὅλα μας τά προβλήματα, ἐπαναλαμβάνοντάς μας πολλές φορές ὅτι ἀφοῦ ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει τό Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ «**τίποτε ἄλλο δέν μᾶς χρειάζεται, διότι μέ τόν Χριστό ἔχει τό πᾶν**»; Ἐμεῖς μένουμε ἀναίσθητοι, σάν νά μή συμβαίνη τίποτε στήν πατρίδα μας. Διώχνουν τόν Χριστό σάν τόν χειρότερο κακοῦργο καί μεῖς παρακολουθοῦμε σάν μαγνητισμένοι! «Ἄκρα τοῦ τάφου σιωπή στόν κάμπο βασιλεύει»! Κανείς δέν διαμαρτύρεται, καμμία φωνή βροντερή δέν ἀκούγεται, νά φθάσῃ ὡς τίς ἐσχατιές τῆς Πατρίδος μας καί νά βοήσῃ: -Ποίος ἐξουσιοδότησε τούς ἄρχοντες τοῦ τόπου μας νά καταδιώξουν τόν Χριστό ἀπό τή ζωή τῆς Πατρίδος μας; -Ποίος τούς ἐξουσιοδότησε νά ἀποφασίσουν αὐτοί μόνοι τους σέ τί εἶδους ἄνθρωπο θά διαμορφωθῆ ὁ Ἕλληνας; -Ποῦ εἶναι οἱ Ποιμένες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ νά εἰποῦν τό ΟΧΙ(!) στήν πολιτική ἐξουσία, πού ἀπέκτησε τό θράσος νά εἰσβάλῃ στήν περιοχή τοῦ Θεοῦ, στά ἔγκατα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς καί νά ὀρίζῃ αὐτή τά πιστεύματά μας καί τόν τρόπο πού θά ἐκφράζεται τό ἦθος μας;

Κάποτε ὑπῆρξαν ψυχές μέ ρωμαλαιότητα φρονήματος, ἐκφραστές τοῦ ἦθους τοῦ Γένους μας, πού ἀντιμετώπισαν μέ παρρησία, ὄχι πολιτικούς προθεσμίας ἀλλά αὐτοκράτορες -κυριάρχους ζωῆς καί θανάτου- ὅταν αὐτοί θέλησαν νά χλευάσουν τήν πίστη μας καί τό ἅγιο Εὐαγγέλιο. Τούς προβάλλει ὁ Καβάφης στό ποίημά του «**Οὐκ ἔγνωσ**» γιά νά ντραποῦμε:

«**Γιά τές θρησκευτικές μας δοξασίες, ὁ κοῦφος Ἰουλιανός εἶπεν “ἀνέγνω, ἔγνω, κατέγνω”, τάχατες μᾶς ἐκμηδένισε μέ τό “κατέγνω” του, ὁ γελοιωδέστατος. Τέτοιες ξυπνάδες ὅμως πέραση δέν ἔχουνε σ' ἐμᾶς τούς χριστιανούς. “Ἀνέγνω, ἀλλ' οὐκ ἔγνωσ· εἰ γάρ ἔγνωσ, οὐκ ἂν κατέγνωσ” ἀπαντήσαμεν ἀμέσως!**»!

Μπορεῖ κάποιοι νά νομίζουν πώς οἱ «**σημάντορες**» ἄνθρωποι

έχουν σήμερα έκλείψει. Αυτό δέν τό πιστεύουμε, θά φανοῦν!

Βλέπουμε, ὅμως μέ θλίψη, ὅτι οἱ κατέχοντες σημαντικές θέσεις, μέ χρέος νά σταθοῦν ὡς πνευματικοί Πατέρες καί κυματοθραῦστες τῶν «ἐπαφριζόντων τάς ἑαυτῶν αἰσχύνας ἀγρίων κυμάτων», λησμόνησαν τήν συστατική Ἀλήθεια τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅτι ἡ **Πολιτική εἶναι κλάδος τῆς Ποιμαντικῆς καί ὄχι παράλληλη μέ τήν Ἐκκλησία ἐξουσία**. Λησμόνησαν αὐτήν τήν Ἀλήθεια πού διατήρησε τό Γένος μας εὐσεβές καί ἀμιγῶς Ὁρθόδοξο γιά **1830** χρόνια, μέσα σέ ἀγριούς ἀλλοφύλους λαούς, σκληρούς πολέμους καί **400** χρόνια σκλαβιάς!

Λησμόνησαν οἱ Ποιμένες μας ὅτι ἡ ἐποπτεία καί ὁ ἔλεγχος τῆς Πολιτικῆς εἶναι χρέος τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό περιέχον καί ὄχι τό περιεχόμενο τοῦ Κράτους τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων. Τώρα, μετά τόσα χρόνια λησμονιάς, δείχνουν οἱ Ποιμένες παντελῆ ἀδυναμία ἀντιδράσεως καί, ἐπιπροσθέτως, ἐκπέμπουν καθησυχαστικές ὁδηγίες πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς, ἀδυνατοῦντες νά ἀξιολογήσουν τήν κοσμοχαλασιά πού γίνεται γύρω μας!

* * *

Θά κλείσω τήν εἰσήγησή μου μέ τά θεόσοφα λόγια τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς γιατί συνοψίζει σέ πέντε ἀράδες τήν οὐσία τοῦ θέματός μας:

« Ἡ ἱστορία αὐτοῦ τοῦ πλανήτου δέν γνωρίζει καλύτερον Θεόν ἀπό τόν Χριστόν, οὔτε καλύτερον ἄνθρωπον ἀπό τόν Χριστόν. Ὁ Θεάνθρωπος ἀπεκάλυψε ταύτοχρόνως καί τελείως καί τόν Θεόν καί τόν ἄνθρωπον. Διά τοῦτο δέν ὑπάρχει Θεός ἄνευ τοῦ Θεανθρώπου, οὔτε ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐκτός τοῦ Θεανθρώπου. Οὐσιαστικῶς, ὁ Θεάνθρωπος Χριστός εἶναι ἡ Ἀλήθεια, ὄχι ὡς λέξις οὔτε ὡς διδασκαλία οὔτε ὡς συγκεκριμένη ἐνέργεια, ἀλλ' ὡς ὑπερτελεία καί αἰωνίως ζῶσα Θεανθρωπίνη Ὑπόστασις. Μόνο ὡς Θεανδρική Προσωπικότης Αὐτός εἶναι καί τό μέτρον τῆς Ἀληθείας»!

Αὐτός ὁ Θεάνθρωπος πρέπει νά ξαναγίνη ἡ Παιδεία τοῦ Γένους μας. Ἀλλιῶς, νά εἴμαστε βέβαιοι, ὅτι «θά καῖ τό Σύμπαν»!

π. Βασίλειος Ε. Βολουδάκης
Πρωτοπρεσβύτερος